

ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ POLSKA ZIELONA SIEĆ

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2015.

Działalność Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć w roku 2015 była realizowana w ramach następujących programów tematycznych:

1. Program Kupuj Odpowiedzialnie
2. Program Akcja dla Globalnego Południa
3. Program Dla klimatu
4. Program „Fundusze dla zrównoważonego rozwoju”

KAMPANIA „KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE”

program na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji

Kupuj Odpowiedzialnie (KO) to program na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji, prowadzony od 2001 roku przez Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć (PZS). W styczniu 2014 r. Program został wyodrębniony w nową strukturę organizacyjną poprzez powołanie Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie.

Celem programu jest wzrost świadomości oraz zdolności polskiego społeczeństwa do podejmowania odpowiedzialnych środowiskowo i społecznie wyborów konsumenckich, a także zwiększenie wpływu polskich konsumentów na politykę firm krajowych i globalnych korporacji w celu podniesienia standardów ich działania w zakresie ochrony środowiska i przestrzegania praw człowieka.

W 2015 roku w związku z kontynuowanymi projektami z poprzednich lat program KO był realizowany zarówno w ramach działań PZS jak i nowo powołanej Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie. Poniżej opisano projekty realizowane w ramach KO przez PZS w 2015 roku.

Projekt „Zmieniaj nawyki na lepsze! – Kupuj odpowiedzialnie ubrania i elektronikę”

Jest to 3-letni projekt europejski o nazwie „Changing habits for good – learning and teaching for fairer world”,

Projekt skupia się na podniesieniu jakości edukacji globalnej, wprowadzeniu metody współdzielonego uczenia się oraz wypracowaniu nowych form edukacyjnych i szkoleniowych ułatwiających nauczycielom/kom szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych multiplikację zagadnień globalnych. Ważnym aspektem projektu jest też wzmocnienie zrozumienia przez uczniów i uczennice gimnazjów i szkół ponad gimnazjalnych zależności globalnych i rozwój ich kompetencji na rzecz zrównoważonego stylu życia. Tematem przewodnim projektu jest odpowiedzialna produkcja i konsumpcja ubrań i elektroniki.

Projekt realizowany we współpracy z organizacjami partnerskimi ze Szkocji (Scotdec), Słowenii (IAS) oraz Bułgarii (CEGA).

Działania:

1. **Spotkania grup roboczych nauczycieli**

W celu wsparcia merytorycznego, metodycznego, aktywizację i mobilizację do wdrażania zagadnień globalnych do podstawy programowej nauczycieli w projekcie zorganizowano 4 spotkania robocze. Spotkania miały charakter dyskusji i pracy nad realizacją działań projektowych, materiałami i zagadnieniami związanymi z edukacją globalną opartych na metodologii procesu współdzielonego uczenia się (peer-to-peer learning) oraz peer learning (działań edukacyjnych prowadzonych przez uczniów dla uczniów). Przyjęta, otwarta, formuła spotkań umożliwiła także nauczycielom dzielenie się swoimi doświadczeniami w zakresie realizacji podobnych działań w przeszłości i planami na przyszłe inicjatywy, umożliwiając wypracowanie najlepszych metod pracy z młodzieżą w tematyce edukacji globalnej.

2. Sympozjum dla nauczycieli Zmieniaj nawyki na lepsze

W dniu 9 listopada 2015 w hotelu Campanile ul. Św Tomasza 34 odbyło się jednodniowe sympozjum dot. jakości edukacji globalnej w Polsce, pt. *Metody aktywizujące w edukacji globalnej*. Sympozjum było objęte patronatem Instytutu Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Celem Sympozjum było upowszechnienie działań projektowych oraz dotychczasowych rezultatów projektu, dobrych praktyk wypracowanych przez nauczycieli/ki i organizacje pozarządowe oraz materiałów edukacyjnych wspomagających edukację globalną. Całość Sympozjum oparta była o tematykę projektu związaną z zglobalizowaną produkcją i nadkonsumpcją ubrań i sprzętu elektronicznego i powiązanymi, z tym problemami społecznymi i środowiskowymi jakie dotyczą w szczególności kraje Globalnego Południa. W trakcie Sympozjum zaprezentowano potencjał wypracowanych w projekcie metod służących implementacji zagadnień globalnych w podstawie programowej, w tym przede wszystkim metody współdzielonego procesu uczenia (MWU) się oraz peer learning. Dotychczasowe metody wzbogacono o panele dotyczące: metody Filozoficzne dociekania z dziećmi i młodzieżą, Sześć kapeluszy myślowych, Otwarta przestrzeń oraz Żywa Biblioteka. Łącznie 36 osób

3. Warsztaty dla nauczycieli i nauczycielek

W celu szerszego upowszechnienia tematyki, metodologii, materiałów i dobrych praktyk wypracowanych w szkołach projektowych zrealizowano serię warsztatów dla nauczycieli z wybranych szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Trenerkami odpowiedzialnymi za opracowanie oraz zorganizowanie warsztatów były nauczycieli z grupy roboczej. Ostatecznie odbyło się 6 warsztatów, w których uczestniczyło 139 nauczycieli i nauczycielek z woj. małopolskiego i śląskiego.

4. Warsztaty umiejętności kampanijnych dla uczniów i uczennic

W ramach działań aktywizujących uczniów odbyły się warsztaty kampanijne dla uczniów przygotowujące ich do podejmowania własnych kampanii na rzecz odpowiedzialnej produkcji i konsumpcji ubrań i elektroniki w kontekście kwestii rozwojowych oraz w ramach Europejskiego Roku Rozwoju 2015. Warsztaty obok wprowadzenia tematyki projektowej, miały rozwijać w uczniach kluczowe umiejętności potrzebne do kampanijnych działań multiplikacyjnych w ramach których będą dzielić się wiedzą i umiejętnościami ze swoimi rówieśnikami. Warsztaty miały na celu przygotowanie młodzieży do samodzielnej organizacji kampanii poprzez rozwinięcie w uczniach podstawowych umiejętności organizacyjnych (analizy potrzeb, zaplanowanie działań, podziału pracy w zespole, stworzenie harmonogramu, zanalizowanie potrzebnych i posiadanych zasobów, zaplanowanie ich wykorzystania, oszacowanie ryzyka niepowodzenia i zapobieganie potencjalnym przeszkodom, etc). Częścią warsztatów była praca nad konkretnym przypadkiem: organizacją małych kampanii szkolnych w ramach Europejskiego Roku Rozwoju 2015.

W projekcie przeprowadzono 8 warsztatów umiejętności kampanijnych (7 szkół). Łącznie w warsztatach udział wzięło 152 uczniów

5. Kampanie uczniowskie w Europejskim Roku Rozwoju

Uczniowie biorących udział w warsztatach umiejętności kampanijnych we współpracy z nauczycielkami z Grupy Roboczej po przeprowadzonych warsztatach zorganizowali kampanie uczniowskie na rzecz odpowiedzialnej społecznie i środowiskowo produkcji i konsumpcji ubrań i elektroniki. Kampanie były

prowadzone pod hasłem Europejskiego Roku Rozwoju 2015. Były także kolejną formą działań edukacyjnych prowadzonych według stosowanej w projekcie metody peer to peer education – przez uczniów dla uczniów. Szczegółowa tematyka oraz forma kampanii szkolnych została wybrana przez uczniów w konsultacji z ekspertką ds. edukacji. Łącznie uczestników kampanii z wszystkich szkół było ok.: 2300 osób.

6. Spotkania Grup roboczych uczniów

W ramach projektu zaplanowane zostało powołanie Grupy Roboczej uczniów. Jej głównym zadaniem było przygotowanie konferencji uczniowskiej. W skład Grupy weszli przedstawiciele uczniów z 7 szkół projektowych, w sumie ok. 14 osób, średnio po 2 uczniów z każdej z 7 szkół. Grupa posiadała moderatora spotkań w postaci ekspertki ds. edukacji oraz koordynatorki projektu. Grupa Robocza służyła wypracowaniu programu konferencji oraz przygotowaniu jej poszczególnych części. Grupa była również okazją do wymiany doświadczeń uczniów prowadzących działania kampanijne i realizujących inne inicjatywy wzmacniające świadomość problemów rozwojowych w swoich szkołach. Łącznie: 19 osób

7. Konferencja uczniowska

Konferencja uczniowska „Nasz świat- Nasza praca -Nasza godność” odbyła się 28.10.2015 roku w Pałacu Młodzieży Katowicach. Plan konferencji oraz poszczególne działania zostały wypracowane przez uczniów z 7 szkół projektu w ramach Grup Roboczych uczniów. Głównym celem spotkania było zaprezentowanie problematyki rozwojowej w kontekście produkcji i konsumpcji modnych wśród młodzieży grup towarów konsumpcyjnych na przykładzie wypracowanych w czasie projektu efektów np. w postaci przeprowadzonych kampanii uczniowskich. Wydarzenie rozpoczęło się taneczno-informacyjnym happeningiem na placu pod Teatrem Starym na katowickim rynku przygotowanym przez uczniów. Właściwa część konferencji odbywała się w Pałacu Młodzieży w Katowicach. Po oficjalnym rozpoczęciu konferencji każda ze szkół krótko przedstawiała swoje dotychczasowe dokonania w ramach projektu. Następnie uczestnicy zostali podzieleni na grupy warsztatowe. Uczniowie z projektowych szkół poprowadzili dla swoich rówieśników autorskie warsztaty, które wymyślili i przygotowali na potrzeby konferencji. Następnie odbył się audyt nawyków konsumenckich. Łącznie 113 osób.

8. Gra miejska w ramach Tygodnia Edukacji Globalnej

18 listopada 2015 roku odbyła się w Katowicach V edycja Gry Miejskiej FAIR TRAIN współorganizowana w ramach projektu Polskiej Zielonej Sieci „Zmieniaj nawyki na lepsze”. Jest to impreza upowszechniająca tematykę edukacji globalnej, a w szczególności zagadnienia odpowiedzialnej konsumpcji, współzależności globalnych, praw człowieka, sprawiedliwego handlu, równości. Uczniowie i nauczyciele z 5 śląskich szkół projektowych zaangażowali się w przygotowanie gry miejskiej Fair Train popularyzującej tematykę z zakresu edukacji globalnej w formie angażującej uczniów gry miejskiej. Gra jest poświęcona promocji zrównoważonego rozwoju, praw człowieka oraz odpowiedzialnej konsumpcji. W czasie uroczystego zakończenia uczestnikom został pokazany film Polskiej Zielonej Sieci „Kampania - to proste!”, wyprodukowanego w czasie projektu Zmieniaj nawyki na lepsze oraz przedstawiono pakiet materiałów „Podaj dalej!” W grze w 2015 roku wzięło udział 36 szkół ze Śląska i Krakowa oraz Włoch, Cypru i Wielkiej Brytanii, w sumie 120 osób. Grę przygotowało i obsługiwało ponad 120 wolontariuszy świetnie przygotowanych wolontariuszy. W samej grze uczestniczyło ok. 300 uczniów/ennic z 36 szkół ze Śląska i Krakowa.

9. Pakiet materiałów edukacyjnych

W ramach projektu powstał Pakiet materiałów dla uczniów *Podaj Dalej! Poradnik dla uczniów i uczennic jak wspólnie zmieniać świat* (45 stron w wersji pdf). Promujący działania edukacyjne metodą peer to peer, czyli edukacji uczniów przez uczniów w kontekście organizowania i realizowania wspólnych kampanii.

Celem Pakietu materiałów jest upowszechnienie stosowania metody peer to peer education w edukacji globalnej poprzez jej przystępne przedstawienie oraz wskazanie możliwości i sposobów zastosowania w edukacji globalnej. Tematycznie pakiet materiałów skupia się na problematyce projektowej: odpowiedzialnej produkcji i konsumpcji odzieży i elektroniki. Mimo, że Pakiet materiałów został częściowo oparty na tłumaczeniach materiałów zagranicznych jego struktura i treść zostanie dostosowana do potrzeb nauczycieli i uczniów w Polsce. Pakiet opracowany został w wersji elektronicznej i opublikowany online w ramach repozytorium materiałów edukacyjnych na stronie www.ekonsument.pl, która notuje ok 20 tyś. Unikalnych odwiedzin miesięcznie.

10. Film kampanijny dla uczniów

W celu upowszechnienia w wśród uczniów idei peer learning (nauczanie uczniów przez uczniów) w kontekście przeprowadzania działań kampanijnych wyprodukowany został film instruktażowy/promocyjny jak organizować kampanie uczniowskie pt. *Kampania to proste!*. Grupą docelową filmu są uczniowie z III i IV etapu edukacyjnego. Film ma formę reportażu z mini wywiadami - o czasie trwania: 3,43,00 - zarejestrowanych w trakcie warsztatów kampanijnych (D2.1) oraz kampanii uczniowskich (D2.2) w wybranych szkołach zaangażowanych w projekt. Dodatkowo w celu wzmocnienia atrakcyjności przekazu zostały wprowadzone elementy animacji poklatkowych.

Głównym celem filmu jest popularyzowanie wśród uczniów przekonania, że organizowanie działań kampanijnych w szkołach jest możliwym, ciekawym procesem, który może pomóc w promowaniu wartościowych społecznie tematów. Inne cele filmu to promowanie tematyki projektu dot. odpowiedzialnej konsumpcji ubrań i elektroniki oraz popularyzowanie idei Europejskiego Roku Rozwoju 2015 wśród uczniów. Film opublikowany został online w ramach Repozytorium materiałów edukacyjnych na stronie www.ekonsument.pl.

Rezultaty:

Przeprowadzono lub opracowano:

- 4 spotkania Grup Roboczych nauczycielek,
- 1 Sympozjum dla nauczycieli,
- 6 warsztatów dla nauczycieli,
- 2 spotkań Grup Roboczych uczniów,
- 8 warsztatów kampanijnych,
- 6 kampanii uczniowskich,
- 1 konferencję uczniowską,
- 1 grę miejską,
- 1 pakiet materiałów edukacyjnych
- 1 film kampanijny
- 6 artykułów merytorycznych o wydarzeniach projektowych

Informacje o działaniach medialnych

ok. 35 tyś odbiorców dowiedziało się o projekcie i jego działaniach poprzez newsletter, stronę internetową oraz Facebook

Liczba odbiorców projektu:

1. osoby fizyczne: bezpośrednio: Ok. 2 tyś osób/ pośrednio 35 tyś osób
2. osoby prawne: ok 5

Źródła finansowania:

- Komisja Europejska
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP

Koordynatorka kampanii: Magdalena Klarenbach

Projekt „Godna Praca-Godne Życie!”

Godna Praca – Godne Życie to trzyletni projekt dofinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu EuropeAid, który zakończył się 31 grudnia 2015 roku. Projekt realizowany był równolegle w sześciu krajach – Austrii, Brazylii, Bułgarii, Litwie, Polsce i Rumunii – przez dwanaście organizacji (dwie w każdym kraju). Innowacyjny charakter tego edukacyjnego, nastawionego na multiplikację projektu, zasadał się na doborze partnerów – w każdym kraju projekt implementowany był przez organizacje pozarządowe oraz pracownicze, umożliwiając tym samym synergii zróżnicowanych grup społecznych. Przyczynił się do budowania nowych powiązań pomiędzy niewspółpracującymi dotąd środowiskami, umożliwił wymianę doświadczeń i perspektyw oraz wzajemne uczenie się, pozwolił zbudować porozumienie ponad podziałami narodowościowymi, genderowymi czy sektorowymi, a także utrwalił globalną solidarność na linii Północ - Południe. Głównym celem projektu było utworzenie sieci multiplikatorów z 5 krajów Europy środkowo-wschodniej oraz Brazylii w celu wypracowania metod i strategii działania na rzecz wdrażania godnej pracy i godnego życia na świecie. Szczegółowe cele projektu to:

- ☑ podniesienie wiedzy beneficjentów na temat konieczności podejmowania współpracy pomiędzy sektorem NGO a sektorem pracowniczym w zakresie wspierania godnej pracy;
- ☑ wzmacnianie świadomości beneficjentów/ek w zakresie inkorporowania globalnych zagadnień w swojej codziennej pracy oraz uwrażliwienie ich na konieczność współpracy międzysektorowej na rzecz godnej pracy;
- ☑ zwielokrotnienie rezultatów projektu w postaci indywidualnych działań podejmowanych przez beneficjentów/ki projektu we własnych środowiskach (przygotowanie własnych projektów przez wyszkolonych multiplikatorów).

Biorąc pod uwagę, że większość działań o charakterze publiczno-medialnym zakończyła się w drugim roku trwania projektu, w roku 2015 miały miejsce przede wszystkim działania o charakterze rzeczniczo-sieciowym.

Działania przedsięwzięte w 2015 roku:

1. Realizacja 10 pokazów wystawy zatytułowanej „Globalna Praca – Globalna Solidarność”. Wystawa ilustrująca warunki życia i pracy ludzi z różnych zakątków świata i różnych branż (20 paneli z tekstem i zdjęciami), skierowana do członków i członkiń organizacji pracowniczych oraz do szerszej publiczności była pokazywana w: Wieliczce, Zakopanem, Poroninie, Warszawie, Tarnowie, Wadowicach, Nowym Sączu, Bochni, Olkuszu, Krakowie.
Łączna liczba odwiedzających wystawę: 1013 osób.
2. Zakończenie szkolenia dla multiplikatorów/ek „Globalny Świat Pracy-Globalne Działania”. W 2015 r. odbyły się 2 dwudniowe moduły szkoleniowe (kontynuacja cyklu rozpoczętego w jesieni 2014 r.).
3. Udział polskiej delegacji (łącznie 8 osób: 6 osób przeszkolonych w ramach projektu oraz 2 koordynatorki) w Międzynarodowej Konferencji w Klużu Napoce, w Rumunii. Celem wydarzenia była wypracowywanie wspólnych strategii na rzecz godnej pracy (metodami warsztatowymi), wymiana doświadczeń pomiędzy uczestni(cz)kami szkoleń z 6 krajów projektu oraz podsumowanie dotychczasowych działań.
4. Udział polskiej delegacji (4 osoby przeszkolone w ramach projektu oraz 2 koordynatorki) w Okrągłym Stole na rzecz Godnej Pracy w Parlamencie Europejskim w październiku 2015 r. Wydarzenie zostało połączone z wizytami w wybranych instytucjach unijnych oraz siedzibach międzynarodowych organizacji pozarządowych. Celem spotkań było przede wszystkim rzecznicstwo na rzecz skuteczniejszych strategii wdrażania godnych warunków pracy w Europie oraz w łańcuchach dostaw europejskich firm.

5. Udział polskiej delegacji w wizycie studyjnej w Brazylii (4 osoby przeszkolone w ramach projektu oraz 2 koordynatorki). Wydarzenie zostało zorganizowane przez lokalnych partnerów projektu. Celem spotkań była wymiana doświadczeń, przedstawienie rozwiązań promujących Agendę na rzecz Godnej Pracy przez lokalne instytucje samorządowe i stanowe oraz brazylijskie i amerykańskie związki zawodowe. W trakcie wizyty odbyła się 1 Międzynarodowa Konferencja na Rzecz Godnej pracy.

Rezultaty:

1. Zorganizowano 10 wystaw z udziałem 1013 osób.
2. Przeszkolono 30 multiplikatorów/ek, którzy działać będą na rzecz godnej pracy dla wszystkich.
3. Zorganizowano 3 wizyty studyjne/międzynarodowe konferencje dla 18 osób.

Kontynuacja projektu:

Projekt został zakończony 31 grudnia 2015 r.

Źródła finansowania w 2015 r: Komisja Europejska

Koordynatorka projektu: Iwona Bojadżijewa

PROGRAM AKCJA DLA GLOBALNEGO POŁUDNIA

Celem programu jest działanie na rzecz zapewnienia wszystkim społeczeństwom sprawiedliwych i równych warunków do rozwoju w duchu odpowiedzialności względem innych ludzi i środowiska. By realizować ten cel, staramy się dostarczać Polakom i Polkom sprawdzonej wiedzy i inicjować publiczną debatę na temat globalnej współzależności krajów lepiej i słabiej rozwiniętych. Współpracujemy także z organizacjami i społeczeństwem w krajach Globalnego Południa, co oprócz mierzalnych korzyści dla rozwoju Globalnego Południa dostarcza nam wiedzy, która możemy wykorzystać na rzecz zmian politycznych w krajach bogatych, takich jak Polska. Jesteśmy przekonani, że sprawiedliwe relacje pomiędzy światem bogatych i biednych mogą być kształtowane nie tylko przez bezosobowe polityki, lecz także głosem świadomych i aktywnych obywateli – zarówno z krajów bogatych jak i biednych. Mówiąc o drodze do globalnej sprawiedliwości i dobrobytu, apelujemy też o mądre korzystanie z zasobów środowiska, które nam ten rozwój umożliwia.

Kampania “Sprawdzamy inwestycje dla rozwoju”

[Financing development and developing finance for EYD2015: a Pan-European campaign to align European investments in developing countries with the post-2015 MDG framework and the EU policies that promote sustainable growth and poverty reduction.]

W ramach współpracy z CEE Bankwatch Network prowadzimy w Polsce działania informacyjno-edukacyjne pokazujące wpływ działalności międzynarodowych instytucji finansowych w krajach Globalnego Południa. W 2015 r. wraz z kilkunastoma partnerami rozpoczęliśmy 3-letni międzynarodowy projekt pt. Sprawdzamy inwestycje dla rozwoju.

Czas realizacji projektu: 2015 – 2017

Celem kampanii jest monitoring spójności europejskich inwestycji w krajach Globalnego Południa z polityką rozwojową UE i agendą ONZ post-2015 oraz promowanie modelu zrównoważonego rozwoju.

Działania i ich rezultaty:

- Udział w Miasteczku Schumana z okazji Dnia Europy (Warszawa 9.05.2015, 300 odbiorców)
- Współorganizacja Parady Wolności w obronie więźniów politycznych w Azerbejdżanie (Warszawa 12.06.2015, 50 uczestników)
- Organizacja Global Justice Night – wydarzenia promującego sprawiedliwość globalną oraz szerzącego wiedzę na temat zależności globalnych (Szczecin 17.10.2015, 100 uczestników)
- Produkty promujące Global Justice Night: 2 roll-upy, 400 plakatów, 200 wejściówek, 200 ulotek, web banner (10 formatów)
- Produkcja filmu Winstar Wars o społecznych i środowiskowych skutkach inwestycji w wydobycie paliw kopalnych przez firmę Winstar południowej Tunezji, która otrzymała wsparcie EBOR w 2013 r. (pokaz filmu na Global Justice Night oraz udział w Human Doc Festival w Warszawie 21.11.2015, w tym miesięczny dostęp do filmu online na platformie www.kinoplex.pl)
- Współtworzenie manifestu skierowanego do kandydatów do Parlamentu Polskiego nawołującym do solidarnej i odpowiedzialnej polityki zagranicznej (manifest poparło 380 obywateli i 167 kandydatów)
- 12 listów wysłanych do instytucji i osób publicznych w sprawie ich udziału w Pierwszych Igrzyskach Europejskich w Baku w związku z łamaniem praw człowieka w Azerbejdżanie
- Zgłoszenie uwag do projektu Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej na lata 2016-2020 w ramach konsultacji MSZ
- Monitoring inwestycji w krajach Globalnego Południa z uwzględnieniem działań Banku Gospodarstwa Krajowego i Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych w ramach dostępu do informacji publicznej
- Spotkanie z podsekretarzem stanu MSZ Konradem Pawlikiem w sprawie warunków udziału sektora prywatnego w ramach współpracy rozwojowej (Warszawa 26.03.2015)
- Spotkanie z doradcą polskiego Gubernatora w EBOR na temat pożyczki dla Lukoil na inwestycje w Azerbejdżanie oraz dla Serinus Energy na inwestycje w Tunezji w związku z łamaniem praw człowieka oraz praw pracowników (Warszawa 4.09.2015)
- Monitoring inwestycji wspartych pożyczkami EBI (Senegal River Valley Rice, Regional Mombasa Port Access Road in Kenya)

Działania promocyjne:

- 2 konferencje prasowe: Europejskie Igrzyska prezentem dla najgorszego reżimu w Europie, Global Justice Night wreszcie w Szczecinie (15 dziennikarzy w sumie)
- 5 komunikatów prasowych (Czy Europa wspiera nadużycia podatkowe w Zambii, 50 dni przed rozpoczęciem Igrzysk Europejskich w Baku, 7 powodów by nie dawać Lukoilowi europejskich pieniędzy na inwestycje w Azerbejdżanie – apel do EBOR, Europejskie Igrzyska prezentem dla najgorszego reżimu w Europie, Global Justice Night wreszcie w Szczecinie)
- 34 opublikowane artykuły (na stronie www.globalnepoludnie.pl - 2200 unikalnych wejść/miesiąc oraz na www.zielonasiec.pl - 2000 unikalnych wejść/miesiąc)
- 1 wysłany newsletter (44 odbiorców)
- 48 postów na portalu Facebook (864 fanów)
- 6 tweettów na Twitterze (310 obserwujących)
- 90 zdjęć w 3 albumach na portalu Flickr (50 obserwujących)
- 1 film na portalu Vimeo (4 obserwujących, 99 odsłon)

Obecność w mediach i słuchalność/nakład/oglądalność:

- 55 artykułów w mediach internetowych
- 9 artykułów w gazetach i czasopismach
- 2 materiały telewizyjnych
- 8 materiałów radiowych
- 2 reklamy w lokalnych gazetach w Szczecinie dot. Global Justice Night

- 1 reklama na portalu Facebook dot. Parady Wolności - 3334 odbiorców
Radio PR1 - 2 717 760 osób
Radio PR3 - 2 236 490 osób
Radio PR4 - 141 550 osób
Radio dla Ciebie Warszawa - 17 845 osób
Radio Plus Szczecin - 3 350 osób
Radio Tok FM - 396 340 osób
Głos Szczeciński - 124 000
Kurier Szczeciński - 20 100
Gazeta Wyborcza - 292 000 (średnie tygodniowe czytelnictwo 2 497 000)
Polityka - 177 000
Rzeczpospolita - 67 000
Hot Magazine - 9 000
TV Polsat News - 385 000 osób
TVP Szczecin (brak danych)

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: ok. 2000 odbiorców działań bezpośrednich i promocyjnych + odbiorcy działań medialnych

Osoby prawne: Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Bank Gospodarstwa Krajowego, Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych

Źródła finansowania: Komisja Europejska

Koordynatorka kampanii: Aleksandra Antonowicz - Cyglicka

Działalność w Grupie Zagranica

Aleksandra Antonowicz-Cyglicka reprezentuje PZS w Zarządzie Grupy Zagranica. W 2015r. odbyły się 4 spotkania Zarządu (26.01, 17.02, 01.06, 03.09).

Grupa Zagranica prowadziła działania rzecznicze wobec Ministerstwa Spraw Zagranicznych nastawione na zwiększanie skuteczności i efektywności systemów grantowych programu Polska Pomoc, monitorowała konkursy programu Polska Pomoc na bazie stworzonych wytycznych dotyczących przejrzystości, jakości i zgodności z regulaminami konkursów, informowała opinię publiczną o tym, jak wydawane są środki na polską współpracę rozwojową a także publikowała stanowiska w sprawach wskazanych przez swoich członków (np. terminy konkursów dotacyjnych, przekazy medialne niezgodne z Kodeksem ws. obrazów i wiadomości dotyczących krajów Globalnego Południa

Program AKCJA DLA GLOBALNEGO POŁUDNIA w mediach i internecie

Strona www.globalnepoludnie.pl

W 2015 na stronie www.globalnepoludnie.pl zamieszczone zostały 34 artykuły związane z tematyką programu. Stronę odwiedziło 51 397 osób.

Strona www.facebook.pl/akcjadlaglobalnegopoludnia

W 2015r. profil [facebook.pl/akcjadlaglobalnegopoludnia](http://www.facebook.pl/akcjadlaglobalnegopoludnia) pozyskał 34 nowych fanów (877 w sumie). Na profilu zamieszczono 82 informacje związane z tematyką programu.

VIMEO <http://vimeo.com/118397384>

W 2015r. na profilu vimeo należącym do PZS, w albumie Akcja dla Globalnego Południa zamieszczono 1 film związany z dziecięcym turniejem piłkarskim w Kenii, który wspieraliśmy w 2014 r.

FLICKR <http://www.flickr.com/photos/zielonasiec/collections/72157626897407422/>

W 2015r. na profilu flickr należącym do PZS zamieszczono 90 zdjęć związanych z tematyką programu Akcja dla Globalnego Południa.

Obecność w mediach i słuchalność/nakład/oglądalność:

- 55 artykułów w mediach internetowych
- 9 artykułów w gazetach i czasopismach
- 2 materiały telewizyjnych
- 8 materiałów radiowych
- 2 reklamy w lokalnych gazetach w Szczecinie dot. Global Justice Night
- 1 reklama na portalu Facebook dot. Parady Wolności - 3334 odbiorców

Radio PR1 - 2 717 760 osób

Radio PR3 - 2 236 490 osób

Radio PR4 - 141 550 osób

Radio dla Ciebie Warszawa - 17 845 osób

Radio Plus Szczecin - 3 350 osób

Radio Tok FM - 396 340 osób

Głos Szczeciński - 124 000

Kurier Szczeciński - 20 100

Gazeta Wyborcza - 292 000 (średnie tygodniowe czytelnictwo 2 497 000)

Polityka - 177 000

Rzeczpospolita - 67 000

Hot Magazine - 9 000

TV Polsat News - 385 000 osób

TVP Szczecin (brak danych)

Projekt „Jedź lokalnie, myśl globalnie. Od szkolnych ogrodów do zrównoważonych systemów żywnościowych”

(ang.: *EAThink2015. Global Learning for Change in EYD2015 and Beyond: European Youth Engagement from School Gardens to Sustainable Food Systems*)

Celem jest wzmocnienie potencjału młodzieży oraz kadry nauczycielskiej w umiejętności krytycznego rozumienia problemów globalnych i aktywnego angażowania się w ich rozwiązywanie. Szczególnym obszarem zainteresowania jest sposób produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności we współczesnym zglobalizowanym świecie i jego wpływ na ekologię i prawa człowieka.

Projekt jest realizowany w partnerstwie z 13 organizacjami : ACRA-CCS (Mediolan, Włochy), APSD - Agenda 21 (Rumunia), Anthropolis (Węgry), CARDET (Cypr), Fondazione Cariplo (Mediolan, Włochy), CISV (Turyn, Włochy), Euskal Fundoa (Kraj Basków, Hiszpania), Fundacja Calouste Gulbenkian (Portugalia), Instytut na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (ISD, Słowenia), Kopin (Malta), Südwind Agentur (Austria), Urgenci (międzynarodowa sieć z siedzibą we Francji), Stowarzyszenie Žmergo (Chorwacja).

Działania:

1. Konkurs fotograficzny pt. „Jedź lokalnie, myśl globalnie” dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Otrzymano 22 zgłoszenia ze szkół z całego kraju. 13 z nich spełniało minimalne wymagania techniczne. Jury nagrodziło dwa fotoreportaże: nagrody otrzymały zespoły ze szkół w Kołobrzegu i Sejnach.

Zwycięskie fotoreportaże były prezentowane na wystawie Food Cloud Exhibition w czasie EXPO 2015 w Mediolanie (której tematem przewodnim była żywność).

2. Przygotowanie scenariuszy lekcji dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Przygotowano zestaw scenariuszy 21 lekcji dla 3 poziomów edukacyjnych (po 7 dla każdego poziomu). Scenariusze są podstawą dla lekcji mających w zrozumiały sposób pokazać zależności między współczesnym sposobem produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności a stanem środowiska i sprawiedliwością globalną. Wskazują także na wagę indywidualnych wyborów konsumenckich. Scenariusze są dostępne dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej projektu: globalnepoludnie.pl/Scenariusze-zajec-o-zywnosci,1173, oraz <http://eathink2015.org/pl/learning-units/>

3. Grupy Robocze - praca z nauczycielami szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w Krakowie i Warszawie.
O odbyły się trzy spotkania w Krakowie i jedno w Warszawie oraz dwa spotkania w formie wirtualnej – grupowej rozmowa z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Spotkania miały na celu wprowadzenie nauczycielek w tematykę projektu. Na kolejnych spotkaniach omawiano także przygotowane scenariusze lekcji i wrażenia nauczycielek z realizacji zajęć na podstawie scenariuszy .
4. Testowanie scenariuszy

Nauczycielki zaangażowane w projekt testowały scenariusze lekcji przysyłając raporty na temat zrealizowanych zajęć. Uwagi nauczycielek zostały.

5. Międzynarodowe warsztaty dla nauczycieli.

W dniach 15-18 października na terenie wystawy EXPO 2015 w Mediolanie 5 nauczycielek z Polski uczestniczyły w międzynarodowych warsztatach dla nauczycieli. Nauczycielki z naszego kraju przygotowały prezentację na temat realizacji scenariuszy lekcji przygotowanych w ramach projektu oraz uczestniczyły w wykładach i pracach warsztatowych grup roboczych razem z nauczycielami z 12 krajów europejskich i 2 afrykańskich.

6. Produkcja i publikacja gier edukacyjnych (polskie tłumaczenie)

Wspólnie z partnerami przygotowano dwie gry edukacyjne: *Eathink 2015* i *Robin's Pie*. Przygotowaliśmy tłumaczenie i adaptację gier (Polskie nazwy: *Eathink 2015* i *Szarlotka Alex*). Gry są dostępne za darmo na urządzeniach mobilnych z systemem Android lub iOS (linki do pobrania na stronach: <http://globalnepoludnie.pl/Gry-edukacyjne-Szarlotka-Alex-i> oraz <http://eathink2015.org/pl/eathink-app/>)

Rezultaty:

18 nauczycieli zaangażowanych w różne działania projektu wzmocniło swoją wiedzę na temat zależności globalnych związanych z produkcją i dystrybucją żywności. Około 200 uczniów poszerzyło swoją wiedzę z zakresu tematyki projektu, angażując się w różne działania projektowe.

Scenariusze lekcji przygotowane w ramach projektu są dostępne na stronach

<http://eathink2015.org/pl> oraz <http://globalnepoludnie.pl/>.

Gry : *Eathink 2015* i *Szarlotka Alex* są dostępne do pobrania.

Działania informacyjne projektu są prowadzone z wykorzystaniem strony

<http://globalnepoludnie.pl/Jedz-lokalnie-mysl-globalnie> (ponad 800 wizyt) oraz

<http://eathink2015.org/pl/> .

Przeprowadzono akcje promocyjne samego projektu w celu rekrutacji nauczycieli do projektu. Informacje o projekcie wysłano mailem do wybranej grupy nauczycieli (w przeszłości współpracujących

z PZS w dziedzinie edukacji globalnej) a także do wszystkich publicznych szkół podstawowych, gimnazjów i szkół w Warszawie, Krakowie oraz większości szkół z okolicy tych miast.

Podobną, ale o nieco szerszym zasięgu (poszerzonym o inne wybrane regiony), akcją mailingową została przeprowadzona z informacjami dotyczącymi konkursu fotograficznego.

Informacja o konkursie i projekcie ukazała się w kilkunastu serwisach internetowych.

Ulotki z informacją o projekcie były dystrybuowane w czasie uczniowskiej konferencji w Katowicach "Nasz świat - nasza godność - nasza przyszłość" w październiku 2015 (rozdystrybuowano ok. 120 ulotek).

Liczba odbiorców: 18 nauczycieli, ok 200 uczniów.

Projekt finansowany z fundusz Komisji Europejskiej. Kontynuowany w następnych latach (do końca 2017).

Koordynator projektu: Paweł Stankiewicz

PROGRAM DLA KLIMATU

Zmiany klimatu są jednym z najpoważniejszych problemów współczesnego świata. Celem Programu jest kompleksowe zaangażowanie polskiego społeczeństwa oraz rządzących do podjęcia stanowczych, konkretnych i długofalowych działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu oraz przystosowania się do ich skutków. Najważniejsze obszary działania to aktywny udział w kształtowaniu polityki klimatycznej i energetycznej Polski, rozwijanie szerokiej, międzysektorowej współpracy z partnerami społecznymi, samorządowymi, naukowymi i eksperckimi oraz edukacja i aktywizacja polskiego społeczeństwa w tym zakresie.

Więcej niż energia – ruch społeczny i kampania na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce

Czas realizacji projektu: realizacja projektu rozpoczęła się w kwietniu 2015 r. Będzie on kontynuowany w 2016 r.

Celem kampanii jest wspieranie rozwoju energetyki obywatelskiej, prowadzenie działań rzeczniczych i informacyjnych, które zapewnią obecność powiązanej z nią tematyki w debacie politycznej oraz stworzenie szerokiego społecznego poparcia dla idei energetyki obywatelskiej. Projekt ma też na celu stworzenie i promocję dobrych rozwiązań prawnych w zakresie wykorzystania potencjału odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej w Polsce.

Partnerzy: projekt realizowany jest w bliskiej współpracy z fundacjami ClientEarth Prawnicy dla Ziemi, Greenpeace Polska oraz WWF Polska

Rezultaty:

- stworzenie największej w Polsce platformy poparcia dla rozwoju energetyki obywatelskiej – ruchu „Więcej niż energia“ zrzeszającego 140 partnerów instytucjonalnych, w tym samorządy, instytucje naukowe, organizacje branżowe i społeczne oraz ruchy miejskie z całego kraju
- zebranie ponad 38 000 podpisów poparcia od osób indywidualnych pod apelem o rozwój energetyki obywatelskiej
- opracowanie i wydanie publikacji „Energetyka obywatelska. Przewodnik dla samorządów po inwestycjach w energię odnawialną i efektywność energetyczną” skierowanej do

przedstawiciele samorządów, Lokalnych Grup Działania oraz spółdzielni, stowarzyszeń i wspólnot zainteresowanych rozwojem energetyki obywatelskiej. Przewodnik w przystępny sposób wprowadza w tematykę związaną z pozyskiwaniem funduszy na rozwój efektywności energetycznej i OZE w regionach. Omawia m.in. źródła takie jak środki publiczne, kredyty, czy finansowanie społecznościowe w oparciu o dedykowane do tego celu platformy internetowe. Szczególną uwagę poświęca też funduszom unijnym dostępnym w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (nakład 700 sztuk, format A4)

- zorganizowano 1 konferencję ogólnopolską, podczas której partnerzy ruchu: przedstawiciele samorządów, zrzeszeń i organizacji biznesowych oraz organizacji pozarządowych rozmawiali o największych wyzwaniach oraz możliwościach, jakie daje zaangażowanie społeczeństwa w działania w zakresie produkcji i oszczędzania energii. (13.10.2016, Warszawa, 60 uczestników)
- zorganizowano 3 konferencje regionalne na temat energetyki obywatelskiej skierowane do samorządów, lokalnych organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i innych podmiotów zainteresowanych rozwojem energetyki odnawialnej i wzrostem efektywności energetycznej (Zakopane 30.09.2015, Rzeszów 8.12.2015, Wrocław 16.12.2015; w każdym z wydarzeń wzięło udział średnio ponad 30 uczestników)
- zorganizowano 1 warsztat dla aktywistów „Więcej niż energia“ z całej Polski (9-10.07.2016, Warszawa, 20 uczestników)
- zorganizowano 1 debatę z przedstawicielami głównych sił politycznych, ekspertów, akademików, dziennikarzy, podczas której podpisano deklarację na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej. Sygnatariusze deklaracji zobowiązali się do budowy szerokiej koalicji społecznej, która będzie działać na rzecz zapewnienia wszystkim zainteresowanym podmiotom równych szans związanych z rozwojem rozproszonych źródeł energii odnawialnej oraz poprawą efektywności energetycznej (23.04.2015, blisko 30 sygnatariuszy deklaracji, ponad 20 uczestników debaty)
- zorganizowano 6 akcji promocyjno-informacyjnych połączonych ze zbieraniem podpisów pod apelem poparcia dla ruchu w miejscach publicznych w Polsce (1. Dni Ziemi, Kraków, 24-25.04.2015, ok. 200 odbiorców; 2. Dni Ziemi, Warszawa, 26.04.2015, ok. 200 odbiorców; 3. Piknik Rodzinny, Szczecin, 24.05.2015, ok. 100 odbiorców; 4. Festiwal Recyklingu, Kraków, 29-30.05.2015, ok. 200 odbiorców; 5. Festiwal Woodstock, Kostrzyn, 30.07.-1.08.2015, ok. 1000 odbiorców; 6. Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, 18.09.2015, ok. 100 odbiorców)
- stworzono stronę internetową www.wiecejnizenergia.pl
- wyprodukowano 5000 ulotek informacyjnych A5, 500 długopisów z recyklingu, 1000 teczek A4, 50 koszulek kampanijnych, 2 roll-upy

Działania komunikacyjne:

- działania komunikacyjne prowadzone w ramach kampanii przełożyły się na 147 publikacji w mediach ogólnopolskich i regionalnych
- przygotowanych i rozesłanych zostało 7 komunikatów prasowych
- wydarzenia lokalne realizowane w ramach kampanii uzyskały patronaty mediów regionalnych takich, jak Tygodnik Podhalański, Radio Kraków, Chrońmy Klimat, TVP Rzeszów, Polskie Radio Rzeszów
- zredagowano i wysłano 5 newsletterów do partnerów ruchu „Więcej niż energia“
- 8 albumów ze zdjęciami na Flickr (177 zdjęć)

Liczba odbiorców:

Osoby fizyczne: bezpośrednie dotarcie do ok. 3000 osób; dotarcie za pośrednictwem mediów do ponad 1 mln osób

Osoby prawne: 140 partnerów instytucjonalnych ruchu Więcej niż energia

Źródła finansowania: Europejska Fundacja Klimatyczna

Koordynatorzy kampanii: Paweł Szypulski, Milena Antonowicz, Joanna Furmaga

“Energetyka prosumencka na rzecz poprawy jakości powietrza w Krakowie i na Podhalu”

Głównym celem kampanii było działanie na rzecz podniesienia świadomości o źródłach zanieczyszczeń powietrza w Krakowie i na Podhalu, dalsze mobilizowanie mieszkańców województwa małopolskiego do stopniowego wycofywania stosowania węgla jako źródła ogrzewania mieszkań oraz podjęcie przez władze miejskie Krakowa i Zakopanego, ale i wojewódzkie dalszych stanowczych i skutecznych działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Ważnym elementem kampanii były lokalne działania kampanii “Więcej niż energia. Energetyka obywatelska”.

Celami pośrednimi było zwiększenie świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży, studentów i ogółu mieszkańców Krakowa i Podhala. Zmniejszenie użycia środków transportu uciążliwych dla środowiska i wpływających na pogarszanie się stanu zdrowia mieszkańców. Wzrost wiedzy i zainteresowania indywidualną, rozproszoną produkcją energii prosumentem i nowoczesnych, efektywnych rozwiązań energetycznych, takich jak inteligentne sieci energetyczne. A także zmiana nawyków konsumenckich w zakresie użycia energii ciepłej i elektrycznej w domach, zachęcanie do zmiany systemu ogrzewania na proekologiczne.

Partnerzy

Podczas realizacji projektu współpracowano z Fundacją ClientEarth, okresowo również z HEAL Polska, stowarzyszeniem Krakowski Alarm Smogowy. Koordynowano prace Podhalańskiego Alarmu Smogowego.

Działania

1. Przeprowadzenie w szkołach 30 warsztatów o efektywności energetycznej i potrzebie ochrony powietrza
2. Zorganizowanie konferencji o rozwiązaniach prosumenckich “Więcej niż energia”
3. Kontynuacja koordynacji działań Podhalańskiego Alarmu Smogowego
4. Produkcja materiałów informacyjnych (opaski odblaskowe, kubki, torby, latarki solarne, długopisy, etui na karty płatnicze, roll-up, bannery opatrzone logotypami i hasłami przewodnimi kampanii).
5. Opracowanie i opublikowanie artykułów oraz redakcja stron internetowych i w serwisach społecznościowych
6. Udział w 3 wydarzeniach plenerowych oraz zbieranie podpisów pod apelem “Więcej niż energia”
7. Opracowanie i wydanie kalendarza na rok 2016

Rezultaty

Efektami ekologicznymi zadania jest edukacja ekologiczna i propagowanie postaw proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju. Efektem rzeczowym jest przeprowadzenie 30 warsztatów w szkołach dla 755 uczniów, zorganizowanie konferencji o rozwiązaniach prosumenckich i udział w 3 wydarzeniach plenerowych (Dni Ziemi, Festiwal Recyklingu, Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu), oraz wydanie materiałów promocyjnych i informacyjnych. Opracowanie artykułów oraz redakcja stron internetowych.

W dniu 30 września 2015 roku w Zakopanem, w hotelu Belvedere odbyła się konferencja “Więcej niż energia – energetyka obywatelska dla czystego powietrza w Małopolsce”, w której wzięły udział 34 osoby. Konferencja była częścią kampanii “Więcej niż energia – energetyka obywatelska”.

Nad konferencją patronat medialny objęły Tygodnik Podhalański i Radio Kraków.

Ważnym uczestnikiem, jak też otwierającym konferencję był Zastępca Burmistrza Zakopanego, Wiktor Łukaszczyk.

Również w 2015 roku, tradycyjnie jak w latach ubiegłych przygotowany został kalendarz na rok kolejny. Tym razem kalendarz został poświęcony energetyce obywatelskiej. Rysunki stworzyła projektantka i graficzka Anna Zabdyrska. Na 12 planszach pokazano, jak dziś w Polsce i w Europie rozwija się energetyka prosumencka, jak skutecznie pomaga ona wspierać efektywność energetyczną polskiej gospodarki. Nakład wyniósł 1500 egzemplarzy.

Zamówiono też dwa demonstracyjne przenośne panele fotowoltaiczne – rekwizyty używane podczas konferencji, warsztatów i wydarzeń plenerowych.

Działania medialne

Oglądalność strony powietrze.krakow.pl (nowe: 57 wpisy + 12 plansz w sliderze) w 2015 roku: 110 474 sesje (wejścia na stronę), 49 476 użytkowników, 149 652 odsłon podstron.

Dokumentacja fotograficzna imprez plenerowych, cyklicznych i konferencji została zamieszczona na profilu Flickr.com Polskiej Zielonej Sieci, pod adresami:

Dni Ziemi 2015: <https://www.flickr.com/photos/zielonasiec/albums/72157655333190602>

Festiwal Recyklingu 2015: <https://www.flickr.com/photos/zielonasiec/albums/72157655213579370>

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu 2015:

<https://www.flickr.com/photos/zielonasiec/albums/72157660065634079>

Konferencja “Więcej niż energia”:

<https://www.flickr.com/photos/zielonasiec/albums/72157658160238873>

Profil na Facebooku: “Zakopane czas na oddech” po przekształceniu: Podhalański Alarm Smogowy <https://www.facebook.com/Podhala%C5%84ski-Alarm-Smogowy-1490034481209673/?ref=ts&fref=ts#>

Profil Podhalańskiego Alarmu Smogowego na YouTube: <https://youtube.com/watch?v=qZYGtBrHh5c>

Liczba odbiorców

Liczba odbiorców działań: osoby fizyczne 7000 (w tym 755 uczniów i nauczycieli)

Liczba odbiorców działań: osoby prawne 50

Źródła finansowania

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i Europejska Fundacja Klimatyczna.

W zakresie działań na Podhalu i w Zakopanem, kampania jest kontynuowana w 2016 roku. Również nadal prowadzony jest serwis powietrze.krakow.pl

Koordynatorka kampanii: Małgorzata Małochleb

Współpraca w ramach Koalicji klimatycznej.

Polska Zielona Sieć aktywnie bierze udział w działaniach Koalicji Klimatycznej tworzonej przez ponad dwadzieścia organizacji pozarządowych. Misją Koalicji jest wspólne działanie w celu zapobiegania

wywołanym przez człowieka zmianom klimatu dla dobra ludzi i środowiska. Koalicja inicjuje i wspiera działania na rzecz ustanowienia i realizacji polityki klimatycznej w Polsce oraz monitoruje jej wdrażanie. Polska Zielona Sieć wnosi do Koalicji Klimatycznej swoją wiedzę i doświadczenia z wielu lat pracy w ramach programu Fundusze dla zrównoważonego rozwoju, z uczestnictwa w międzynarodowej sieci CEE Bankwatch Network, monitorującej międzynarodowe instytucje finansowe oraz z działań związanych z promowaniem gospodarki niskowęglowej w Polsce. Przedstawiciele Polskiej Zielonej Sieci biorą udział w spotkaniach strategicznych oraz pracach Komitetu Sterującego Koalicji, angażują się z działania rzecznicze Koalicji wśród parlamentarzystów, członków administracji rządowej i samorządowej oraz przedstawicieli zagranicznych instytucji zajmujących się kwestiami energii i klimatu. Prowadzą też wspólne z Koalicją działania medialne. Zaangażowanie zespołu PZS w prace Koalicji w roku 2015 obejmowało m.in.: uczestnictwo w licznych spotkaniach, seminariach i konferencjach branżowych w Polsce i zagranicą w celu dostarczenia organizacjom partnerskim możliwie szerokiej wiedzy na temat rozwoju energetyki w Polsce i na świecie. Ponadto, zespół PZS zaangażowany był w pracę nad opracowaniem strategii kampanii prowadzonej przez Koalicję Klimatyczną. Dodatkowo, w ramach prac grupy roboczej ds. dyrektywy o emisjach przemysłowych – pracowano nad stworzeniem kompleksowej bazy wiedzy nt. polskich elektrowni i elektrociepłowni oraz analizowano ww. instalacje pod kątem spełnienia wymogów wynikających z prawa UE. PZS zapewniała również koordynację działań polskich organizacji z ich europejskimi odpowiednikami, utrzymując z nimi stały kontakt.

Przedstawiciel PZS w Koalicji Klimatycznej w 2015 r.: Marek Józefiak

Projekt „Partnerstwo na rzecz promowania gospodarki niskowęglowej w Polsce.”

Cel: Zapewnienie lepszej efektywności działań polskich organizacji pozarządowych działających na rzecz promowania gospodarki niskowęglowej

Partnerzy: grupa kilkunastu organizacji ekologicznych współpracujących na rzecz transformacji energetycznej Polski (m.in. WWF Polska, Greenpeace Polska, ClientEarth Poland, Towarzystwo na rzecz Ziemi, Frank Bold, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Stowarzyszenie Eko-Unia)

Działania: W 2015 roku Polska Zielona Sieć kontynuowała wspieranie działań polskich organizacji pozarządowych działających na rzecz promowania gospodarki niskowęglowej. Zorganizowane zostały cztery spotkania organizacji pozarządowych (marzec, maj, wrzesień, listopad) mające na celu wymianę doświadczeń i wiedzy oraz pogłębienie współpracy i koordynację działań różnych partnerów społecznych zaangażowanych w promowanie alternatywnej polityki energetycznej polegającej na stopniowym odchodzeniu od węgla jako głównego surowca energetycznego Polski na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz poprawy efektywności energetycznej. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele kilkunastu polskich i europejskich organizacji pozarządowych specjalizujących się w tematyce energetyczno-klimatycznej (każdorazowo w spotkaniach brało udział ponad 30 osób). Cyklowi spotkań aktywistów towarzyszyły wykłady ekspertów z różnych dziedzin. Rezultatem spotkań było zwiększenie efektywności oraz lepsza koordynacja działań organizacji pozarządowych na rzecz promowania gospodarki niskowęglowej w Polsce.

W ramach działań podejmowana była również praca z mediami, której celem był wzrost świadomości dotyczącej skutków finansowych polityki klimatycznej oraz inwestycji w paliwa kopalne. W tym celu sporządzono dwie informacje prasowe, które zaowocowały 54 publikacjami w mediach regionalnych i ogólnopolskich oraz sześcioma publikacjami w mediach zagranicznych.

W ubiegłym roku kontynuowano pracę z mediami, mającą na celu przekonanie polskiej opinii publicznej o korzyściach płynących z rozwoju gospodarki niskowęglowej, opartej na odnawialnych

źródłach energii i efektywności energetycznej. W tym celu PZS prowadził działania w mediach społecznościowych, w tym współprowadząc grupę na portalu Facebook „OZE Energia Odnawialna” (ok. 1200 członków) oraz prowadząc konto na Twitterze (ok. 9 tys. impresji miesięcznie).

Ważnym elementem działań w 2015 roku było wsparcie organizacyjne i komunikacyjne dla kampanii społecznych dotyczących walki z zanieczyszczeniem powietrza, w tym z niską emisją głównie w Krakowie i Zakopanym. W związku z szczytem ONZ w Paryżu COP 21 prowadzono współpracę z francuskimi mediami i organizacjami pozarządowymi. Zespół PZS był również zaangażowany w tematykę tzw. bańki węglowej i globalnego systemu finansowego w kontekście inwestycji w paliwa kopalne, z drugiej zaś strony w kwestie braku transpozycji unijnego prawa dotyczącego OZE i efektywności energetycznej. W ramach szerokiej współpracy organizacji pozarządowych na rzecz gospodarki niskowęglowej wypracowane zostały narzędzia komunikacyjne dla kampanii społecznej na temat rozwoju energetyki obywatelskiej, tj. wspólna narracja oraz założenia metodologiczne. Prowadzony był również fanpage Prosument na Facebooku, na którym prezentowane są pozytywne, praktyczne przykłady wykorzystania mikroinstalacji z OZE.

Liczba odbiorców - osoby fizyczne: 50 osób odbiorców działań bezpośrednich, ok. 500 tys., osób odbiorców działań medialnych

Liczba odbiorców – osoby prawne: 50 organizacji pozarządowych polskich i zagranicznych.

Źródła finansowania: Europejska Fundacja Klimatyczna

Koordynatorzy: Marek Józefiak, Joanna Furmaga

Kampania edukacyjno-promocyjna "Klimat dla rolników - rolnictwo i zrównoważona produkcja żywności w dobie zmian klimatu" / ClimATE Change – Enhancing competences on relationship between MDG 1 and 7 as effective approach to meet both goals

Celem kampanii jest edukacja w zakresie relacji pomiędzy produkcją i konsumpcją żywności a zmianami klimatu.

Partnerzy: COPSE, AIAB, CICMA, REGIONE MARCHE (Włochy), INKOTA (Niemcy), KOPIN (Malta)

Działania 01.03.2015 – 31.12.2015

Przegląd filmów dokumentalnych "Zmiany klimatu-Społeczność-Przyszłość"

Od połowy 2015 r. trwały intensywne przygotowania 3 edycji Przeglądu, który zostały zaplanowany na styczeń i luty 2016 roku (Warszawa, Rzeszów, Wrocław). Przegląd został połączony z Jubileuszem 20-lecia Polskiej Zielonej Sieci oraz oficjalną premierą książki "Żywność przyjazna dla klimatu. I inne rozwiązania, dzięki którym możemy chronić klimat" autorstwa Marcina Gerwina.

Program filmowy przeglądu został częściowo przygotowany we współpracy z międzynarodowym festiwalem Terra di Tutti Film Festival z Włoch, a lokalnymi partnerami wydarzenia były organizacje członkowskie i partnerskie Polskiej Zielonej Sieci: Stowarzyszenie Ekoskop (Rzeszów), Fundacja EkoRozwoju (Wrocław), Instytut Globalnej Odpowiedzialności (Warszawa).

W programie przeglądu znalazło się 9 zagranicznych filmów dokumentalnych, które w ostatnich latach były wyświetlane i nagradzane na licznych międzynarodowych festiwalach. Filmy, w większości nigdy niepokazywane wcześniej w Polsce, dotyczą tematyki wpływu zmian klimatu i nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych na społeczności i środowisko w różnych częściach naszej planety.

IV Ogólnopolski Zjazd Kooperatyw w Warszawie

W ramach kampanii zaangażowaliśmy się w organizację IV Ogólnopolskiego Zjazdu Kooperatyw (10-11.10.2016), którego tematem przewodnim była **Ekonomia Wspólnego Dobra**. Polska Zielona Sieć była **partnerem wspierającym Zjazdu**. Głównym celem Zjazdu była rozmowa o roli kooperatyw w procesie budowy sprawiedliwej gospodarki i wzmacnianiu relacji miasto-wieś, wymiana doświadczeń oraz tworzenie ruchu Ekonomii Wspólnego Dobra. Przedstawicielka kampanii „Klimat dla rolników” wzięła udział w jednym z paneli dyskusyjnych Zjazdu. Podczas wydarzenia promowane były publikacje kampanii oraz inne wydawnictwa PZS. Liczba uczestników Zjazdu – ok. 150.

Webinar „Żywność – Klimat – Współpraca”!

W okresie miesiąca, od 14 grudnia 2015 r. do 20 stycznia 2016 r., zaplanowano 6 internetowych wykładów, do poprowadzenia których zaprosiliśmy czołowych polskich ekspertów i praktyków z zakresu zmian klimatu, OZE, rozwiązań lokalnych. W roku 2015 r. odbyły się dwa wykłady:

- Zmiany klimatu – w jakim miejscu jesteśmy i dokąd zmierzamy?

prowadzenie prof. dr hab. Jacek Piskozub

- Permakultura – podstawy i jej praktyczne zastosowania w dobie zmian klimatu

prowadzenie Wojciech Górny

łącznie liczba uczestników – 140.

Przygotowanie 3 polskich wersji raportów partnerów projektu

1) „Rolnictwo i zrównoważony rozwój w Nigrze”

Dokument przygotowany przez lidera projektu (COSPE) przedstawia działania promujące **zrównoważone rolnictwo w Nigrze**. Prezentowany raport skupia się przede wszystkim na omówieniu projektu, który był realizowany z lokalnymi stowarzyszeniami rolników w miejscowości Bagaroua w regionie Tahoua. Jego głównym celem było kształcenie miejscowych rolników, aby korzystali z odpowiednich nasion, racjonalnie używali nawozów i pestycydów oraz zwiększyli swoją wiedzę na temat sposobów ochrony i przetwarzania produktów pochodzących z uprawianych przez siebie ogrodów warzywnych. Projekt współrealizowany w Nigrze przez organizację COSPE może być traktowany jako przykład dobrej praktyki w dziedzinie promocji zrównoważonego rolnictwa jako odpowiedzi na wyzwania związane z odpowiedzialnym gospodarowaniem zasobami i poprawą sytuacji ubogich mieszkańców krajów globalnego Południa. Wersja PDF raportu została umieszczona na polskiej stronie projektu dlaklimatu.pl

2) „Ekwador wpisuje prawa natury do konstytucji”

Dokument został przygotowany przez COSPE. Autorzy w krótkiej analizie przedstawiają sytuację społeczną i środowiskową w Ekwadorze, zwłaszcza w odniesieniu do Milenijnych Celów Rozwoju nr 1 (wyeliminowanie skrajnego ubóstwa i głodu) i nr 7 (zapewnienie zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi). Dokument omawia stan środowiska naturalnego na poziomie krajowym i lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem zasobów wodnych i gruntowych oraz działań ekwadorskiego rządu w tym zakresie. Przedstawia też ekwadorskie rozwiązania dotyczące gruntów, gospodarki wodnej i ochrony środowiska, które mogą być potraktowane jako przykłady dobrych praktyk. Szczególnie godna uwagi w tym aspekcie jest nowa konstytucja Ekwadoru i wpisanie do niej praw natury. Wersja PDF raportu została umieszczona na polskiej stronie projektu dlaklimatu.pl

3) „Zrównoważony rozwój w Etiopii – postępy i wyzwania”

To krótki raport na temat realizacji Milenijnych Celów Rozwoju w Etiopii, który został przygotowany przez jednego z zagranicznych partnerów (KOPIN z Malty). Raport pokazuje pokrótce konsekwencje niezrównoważonych praktyk społecznych i środowiskowych w Etiopii oraz próby ich zaradzenia na poziomie krajowym, ze szczególnym odniesieniem do Milenijnych Celów Rozwoju nr 1 i nr 7. Przedstawia też studium przypadku, który może służyć jako przykład tego, jak wspomniane negatywne praktyki mogą zostać zastąpione na poziomie lokalnym przez bardziej zrównoważone, które pomagają zmniejszyć ubóstwo i chronić klimat oraz zasoby. Wersja PDF raportu została umieszczona na polskiej stronie projektu dlaklimatu.pl

Książka „Żywność przyjazna dla klimatu”

W 2015 r. została przygotowana treść najważniejszej i największej publikacji kampanii „Klimat dla rolników” – książki „Żywność przyjazna dla klimatu. I inne rozwiązania, dzięki którym możemy chronić klimat”. Autor Marcin Gerwin ujmuje w całościowy sposób rozwiązania potrzebne do ochrony klimatu. Służą temu nie tylko odnawialne źródła energii, lecz także ekologiczne rolnictwo, dzięki któremu można magazynować w glebie dwutlenek węgla, gospodarka, która jest przyjazna dla ludzi i środowiska, a nade wszystko sprawna demokracja. Autor pokazuje, że wprowadzając te rozwiązania, możemy chronić klimat i przyrodę, a jednocześnie budować więzi pomiędzy ludźmi i żyć szczęśliwie. Marcin Gerwin jest specjalistą ds. zrównoważonego rozwoju i partycypacji. Z wykształcenia politolog, współzałożyciel Sopockiej Inicjatywy Rozwojowej, publicysta Dziennika Opinii. Jest autorem książki „Żywność i demokracja. Wprowadzenie do suwerenności żywnościowej”, wydanej przez nas w ramach kampanii WYŻYWIĆ ŚWIAT w 2011 roku. Wydruk książki został zaplanowany na początek 2016 r.

Rezultaty.

- Stworzenie przestrzeni do dyskusji i pogłębiania wiedzy na temat zależności pomiędzy rolnictwem a ochroną zasobów naturalnych;
- Określenie rekomendacji i rozwiązań, które są odpowiedzią na lokalne problemy związane z utratą bioróżnorodności w rolnictwie, wyczerpywaniem się zasobów naturalnych, pozyskiwaniem energii w gospodarstwach, skutkami zmian klimatu
- Ułatwienie kontaktów rolników z ruchami konsumenckimi (jak np. kooperatywy spożywcze) oraz nawiązanie współpracy pomiędzy organizacjami i stowarzyszeniami z różnych regionów.

Informacje o działaniach medialnych.

Działania promocyjno-informacyjne obejmowały informowanie o wydarzeniach projektu:

- na głównej stronie projektu oraz innych stronach Polskiej Zielonej Sieci (zielonasiec.pl, ekonsument.pl, globalnepoludnie.pl) oraz stronach partnerów poszczególnych wydarzeń; w mediach społecznościowych (szczególnie Facebook)
- na profilach Polskiej Zielonej Sieci oraz jej partnerów
- na ogólnodostępnych portalach internetowych
- aktualizacje treści na podstronie internetowej projektu (łącznie ok. 40 aktualizacji i artykułów), zawierających oprócz informacji o wydarzeniach kampanii, treści związane z tematyką kampanii; ok. 35 000 odwiedzin strony internetowej.

Liczba odbiorców:

Liczba odbiorców działań: osoby fizyczne – ok. 300 osób (działania bezpośrednie)

Liczba odbiorców działań : osoby prawne – 15

Źródła finansowania : Komisja Europejska

Koordynatorka kampanii: Emilia Ślimko

FUNDUSZE DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Polska jest największym beneficjentem funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Stanowią one aż 50% wszystkich publicznych inwestycji w kraju i będą miały ogromny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy oraz stan środowiska. Aby zapewnić właściwe wydatkowanie tych środków konieczny jest realny udział społeczny w ich programowaniu i wdrażaniu. W perspektywie 2014-2020 aż 40% całego budżetu, tj. 31,3 mld Euro jest zarządzane w regionach.

Projekt „Fundusze dla zrównoważonego rozwoju w regionach”

Projekt został rozpoczęty w październiku 2014 r. i jest kontynuacją wcześniejszych działań realizowanych w ramach projektu Fundusze Europejskie dla zrównoważonego rozwoju - partycypacja społeczna w programowaniu przyszłego okresu budżetowego po 2013. Projekt był kontynuowany do końca marca 2016 r.

Cel: aktywizacja pozarządowych organizacji ekologicznych (POE) i obywateli do wzięcia czynnego udziału w finalnej fazie programowania funduszy europejskich na lata 2014-2020 na poziomie regionalnym, tj. 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) w 16 województwach

Partnerzy: CEE Bankwatch Network, Koalicja Polskich POE na rzecz funduszy unijnych, organizacje członkowskie PZS

Działania

- na stronie ekoprojekty.pl stworzono zakładkę „Fundusze Europejskie dla zrównoważonego rozwoju w regionach”, w której zebrane zostały informacje na temat projektu i realizowanych aktywności,
 - w procesie monitoringu i wsparcia organizacji w wyborze przedstawicieli organizacji pozarządowych do komitetów monitorujących 16 RPO na bieżąco informowano grupę ok. 50 organizacji ekologicznych nt. aktualności związanych z ogłaszanymi wyborami,
 - opracowano raport dot. obecności przedstawicieli POE w komitetach monitorujących 16 RPO wraz z bazą danych przedstawicieli w KM,
 - opracowano metodologię do raportów dot. oceny RPO i dokumentów uszczegółwiających pod kątem postulatów zawartych w stanowiskach POE,
 - opracowano 16 raportów regionalnych dot. oceny RPO i dokumentów uszczegółwiających (dla woj. dolnośląskiego, lubelskiego, lubuskiego, małopolskiego, podlaskiego, śląskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, pomorskiego, łódzkiego, kujawsko-pomorskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego, podkarpackiego, opolskiego i mazowieckiego),
 - w ramach udziału w konsultacjach społecznych dokumentów uszczegółwiających zgłoszono uwagi dot. ochrony bioróżnorodności, energetyki i odnawialnych źródeł energii, adaptacji do zmiany klimatu, transportu i gospodarki odpadami w 7 województwach (dolnośląskie, lubelskie, lubuskie, małopolskie, podlaskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie),
 - zorganizowano 9 debat regionalnych nt. postulatów POE do RPO i dokumentów uszczegółwiających z udziałem Urzędów Marszałkowskich i przedstawicieli organizacji pozarządowych. Debaty odbyły się w następujących dniach i w sumie wzięło w nich udział 170 osób.
1. Wrocław – 25.05.2015 – 32 osoby,
 2. Szczecin – 29.09.2015 – 14 osób,
 3. Katowice – 28.10.2015 – 15 osób,
 4. Zielona Góra – 4.11.2015 – 15 osób,

5. Białystok – 10.11.2015 – 17 osób,
6. Lublin – 20.11.2015 – 15 osób,
7. Kraków – 7.12.2015 – 17 osób,
8. Rzeszów – 10.12.2015 – 30 osób,
9. Toruń – 16.12.2015 – 15 osób,

Komunikacja nt. procesu programowania funduszy europejskiej.

na stronie www.ekoprojekty.pl opublikowano 70 aktualności związane z realizacją projektu w tym: 16 wpisów zawierających załączniki z regionalnymi raportami, 9 wpisów z informacjami na temat organizacji debat regionalnych,

W związku z debatami regionalnymi przygotowane i rozesłane do mediów zostały następujące informacje prasowe:

- Śląskie liderem zielonych inwestycji? (26.10.2015)
- 199 milionów euro na zielony rozwój w Lubuskim (03.11.2015)
- 247,5 miliona euro na zielony rozwój w Podlaskim (10.11.2015)
- 635 milionów euro na zielony rozwój w Lubelskim (19.11.2015)
- 100 milionów euro na walkę z zanieczyszczeniem powietrza w Małopolsce (03.12.2015)
- 297 milionów euro na zieloną energetykę (10.12.2015)

Wysyłka informacji i związane z nią kontakty telefoniczne z dziennikarzami przełożyły się na 10 publikacji w mediach regionalnych (drukowanych i elektronicznych).

Rezultaty

1. Został wzmocniony udział partnerów społecznych w procesie programowania i wdrażania funduszy europejskich na poziomie regionalnym.

Dzięki wsparciu procesu wyboru członków komitetów, m.in. poprzez akcję zbierania głosów, w skład 6 komitetów monitorujących RPO weszło 14 przedstawicieli organizacji ekologicznych, którzy współpracują z Polską Zieloną Siecią i deklarują aktywną działalność w swoich regionach.

Dzięki organizacji debat regionalnych została nawiązana współpraca z nowymi członkami komitetów monitorujących spoza środowiska ekologicznego. Osoby te, reprezentujące np. obszar pomocy społecznej, podczas debat zapoznały się z tematyką ochrony środowiska, nawiązały odpowiednie kontakty i zadeklarowały współpracę w ramach komitetów monitorujących.

W debatach wzięło udział łącznie 170 osób, z których większość (53%) to przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym wiele nowych osób i nowych organizacji, zwłaszcza lokalnych. Wzrosła ich wiedza nt. funduszy europejskich, miały też możliwość w bezpośredniej debacie z urzędami marszałkowskimi zaprezentowania ważnych dla siebie, często specjalistycznych uwag. Duże zróżnicowanie uczestników debat stworzyło w wielu województwach zorganizowany potencjał udziału społecznego w procesie zarządzania funduszami unijnymi. Dialog organizacji pozarządowych z urzędami marszałkowskimi został wzmocniony.

Dzięki debatom i seminarium końcowemu następuje faktyczna integracja organizacji ekologicznych z przedstawicielami innych sektorów aktywnych w komitetach monitorujących. Wspólne doświadczenia niełatwej i wymagającej pracy w komitetach monitorujących generuje wymianę informacji i wiedzy oraz chęć wzajemnego wspierania się i tworzenie wspólnego frontu. Jest to szczególnie ważne, gdyż w skali kraju duża część przedstawicieli NGOs w komitetach monitorujących pozostaje nieaktywna i nie jest zainteresowana współpracą, w związku z czym zdarzają się komitety, gdzie aktywne osoby pozostają w osamotnieniu. Wtedy nieodzowny jest kontakt z przedstawicielami z innych województw.

2. Została wzmocniona pozycja partnerów społecznych w komitetach monitorujących.

Członkowie komitetów monitorujących zostali wyposażeni w ekspercką wiedzę i profesjonalne zaplecze merytoryczne w kluczowych obszarach, tj. efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii, w tym walka z zanieczyszczeniem powietrza, adaptacja do zmian klimatu, ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, odpady, transport. Dzięki przygotowanym w projekcie raportom i zorganizowanym debatom regionalnym wzmocniona została ich pozycja, gdzie w dialogu z urzędami marszałkowskimi mogli wykazać się rzeczywistym poparciem społecznym. Dodatkowym wzmocnieniem był ogólnopolski charakter wsparcia PZS, kontakty z innymi województwami, możliwość powoływania się na dobre przykłady z innych komitetów.

Ważnym rezultatem projektu jest integracja i wzajemne wsparcie członków komitetów i organizacji pozarządowych z różnych regionów podczas seminarium końcowego. Poza aspektem integracyjnym uczestnicy zyskali konkretną wiedzę i wskazówki dotyczące praktyki funkcjonowania w komitetach, np. finansowanie szkoleń zewnętrznych dla członków komitetów, zamawianie ekspertyz, powoływanie i działanie grup roboczych.

3. Nastąpił rozwój kompetencji regionalnych i lokalnych organizacji pozarządowych oraz liderów społecznych w zakresie funduszy europejskich.

Programowanie i wdrażanie funduszy europejskich jest dla większości ludzi, w tym organizacji społecznych materiałą skomplikowaną i bardzo obszerną. Dzięki projektowi zagadnienia te stały się bardziej dostępne, dzięki zrozumieniu mechanizmów oraz przyswojeniu kluczowych informacji organizacje regionalne mogą kompetentnie współpracować z urzędami marszałkowskimi i mocniej angażować się w debatę publiczną dotyczącą rozwoju swojego regionu.

Wg raportu ewaluacyjnego z debat regionalnych aż 91% uczestników potwierdziło, że wzrosła ich wiedza na temat Regionalnych Programów Operacyjnych i Szczegółowych Opisów Osi Priorytetowych. Podobny wynik, tj. 89% uczestników zgodziło się, iż dzięki udziałowi w debacie wzrosła ich na temat partycypacji społecznej w procesie programowania funduszy europejskich, a w szczególności funkcjonowania komitetów monitorujących RPO.

4. Rozwinął się dialog z urzędami marszałkowskimi i wzmocniony został wizerunek POE jako wiarygodnych, merytorycznych i konstruktywnych partnerów społecznych.

PZS zainicjował współpracę z urzędami marszałkowskimi przy programowaniu funduszy europejskich już 4 lata wcześniej. Dzięki opracowaniu kolejnych raportów i zorganizowaniu kolejnych debat wojewódzkich współpraca mogła się rozwinąć, a praktyka dialogu ze stroną społeczną utrwalić. Strony lepiej rozumieją swoje racje, dzięki czemu współpraca może przynieść bardziej wymierne efekty w postaci konkretnych zapisów w dokumentach programujących, w tym również na etapie wdrożeniowym przy organizacji poszczególnych konkursów.

Należy podkreślić, iż zdecydowana większość urzędów marszałkowskich aktywnie podeszła do dialogu. Dominowała zdecydowanie pozytywna ocena przedstawionych przez nas raportów, jak i przebiegu debat. Podkreślano wartość merytoryczną uwag i deklarowano otwartość na dalszą współpracę oraz znaczenie komitetów monitorujących jako podstawowej platformy dla współpracy z organizacjami pozarządowymi.

5. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju we wdrażaniu regionalnych programów operacyjnych została wzmocniona.

Urzędy marszałkowskie otrzymały kompleksowy pakiet uwag i konkretnych rozwiązań służących

wzmocnieniu zasady zrównoważonego rozwoju we wdrażaniu RPO. Część z nich została uwzględniona w dokumentach programowych. Z danych przedstawionych przez województwo zachodniopomorskie wynika, iż na ponad 800 uwag, aż 111 złożono w ramach niniejszego projektu. Eksperti wysoko ocenili jakość merytoryczną uwag, uwzględniono 29% z nich, a kolejne 5% uwzględniono częściowo, co, przy podsumowaniu pozostałych uwag wniesionych przez inne podmioty, z których uwzględniono zaledwie 17%, można uznać za wynik bardzo dobry. Z kolei w woj. dolnośląskim na etapie debaty regionalnej, tj. w maju 2015, w największej osi, tj. gospodarka niskoemisyjna uwzględniono aż 16 uwag, w osi środowisko i zasoby przyjęte zostały 3 uwagi. Proces zatwierdzania SzOOP nie został wtedy jeszcze zakończony. Nie dysponujemy pełnymi statystykami uwzględniania uwag z poszczególnych województw, niemniej jednak praktycznie w każdym województwie, choć w różnym stopniu, zostały one uwzględnione. Co ważne Szczegółowe Opisy Osi Priorytetowych są regularnie modyfikowane, co stwarza szansę na uwzględnienie niektórych uwag w późniejszych etapach. Praktycznym rozwiązaniem wskazywanym przez niektóre urzędy marszałkowskie jest uwzględnienie konkretnych postulatów na poziomie ogłaszanych konkursów poprzez odpowiedni dobór kryteriów oceny.

6. Wzrosła świadomość opinii publicznej nt. realizacji celów zrównoważonego rozwoju w wydatkowaniu środków unijnych w regionach.

Dzięki publikacjom w mediach, głównie prasowym i radiowym opinia publiczna zapoznała się z tematyką ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w funduszach europejskich. Zależało nam na przekazie, iż środki unijne na ochronę środowiska powinny stać się bodźcem rozwojowym dla gospodarki i społeczeństwa, mogą tworzyć nowe miejsca pracy, rozwijać innowacyjny, nowoczesny, lokalny przemysł. Powinny być traktowane jak inwestycja. Koncentrowaliśmy się na tematyce odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków, czy przystosowaniu do zmian klimatu, np. powodzi, suszy. Uznaliśmy te tematy za najbardziej znaczące, aktualne i jednocześnie atrakcyjne dla opinii publicznej, gdyż bezpośrednio dotyczą gospodarstw domowych czy samorządów lokalnych – mogą one bezpośrednio skorzystać ze wsparcia w niektórych obszarach. Nasza komunikacja miała zatem wymiar również edukacyjny podkreślając znaczenie ochrony środowiska i wielkie szanse rozwojowe.

Liczba odbiorców działań - osoby fizyczne: 170 uczestników debat regionalnych

Liczba odbiorców działań - osoby prawne: 50 organizacji pozarządowych, 9 urzędów marszałkowskich

Źródła finansowania – Fundacja Batorego, Fundusze EOG, projekty tematyczne – obszar partycypacja publiczna, CEE Bankwatch Network

Koordynatorki projektu: Joanna Furmaga, Joanna Krawczyk